

Az elosztott energiatermelés hatása az elosztóhálózatra

Óbudai Egyetem

2011. november 10.

Bessenyei Tamás, Gurszky Zoltán

ELMŰ Hálózati Kft.

ELMŰ Hálózati Kft.

Érintett témák

Napelemes háztartási méretű kiserőművek

Rendszerhasználattal,
díjfizetéssel kapcsolatos
felvetések

Feszültségtartás,
feszültség szabályozás
problémái

Háztartási méretű kiserőmű (HMKE) fogalma

VET: olyan, a kisméretű hálózatra csatlakozó kiserőmű, melynek csatlakozási teljesítménye nem haladja meg az 50 kVA-t;

- Napelemes erőmű
- Szél- vagy vízerőmű
- Gázmotoros erőmű (kapcsolt energiatermelés)

**Célja a saját felhasználásra történő villamos-
energia termelés**

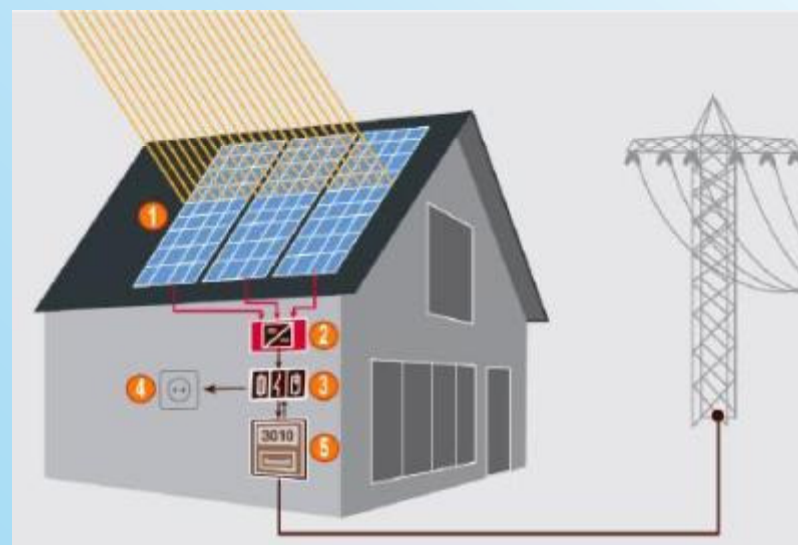
Elszámolási szabályok

A háztartási méretű kiserőmű üzemeltetője által termelt villamos energiát az üzemeltető kérésére az adott csatlakozási ponton értékesítő villamosenergia-kereskedő (vagy egyetemes szolgáltató) köteles átvenni.

Ha a háztartási méretű kiserőmű a csatlakozási ponton a közcélú hálózatba villamos energiát betáplál, a villamosenergia-kereskedő az elszámolási időszakonként a hálózatba összesen betáplált és vételezett villamos energia vonatkozásában szaldó elszámolást alkalmaz.

Elszámolási szabályok (2)

Amennyiben betáplálási többlet áll fenn, a villamosenergia-többletet a kereskedő által értékesített villamos energia átlagos termékára, valamint a felhasználóként fizetendő rendszerhasználati díj összegének 85%-ával kell elszámolni.

Példa és kérdés

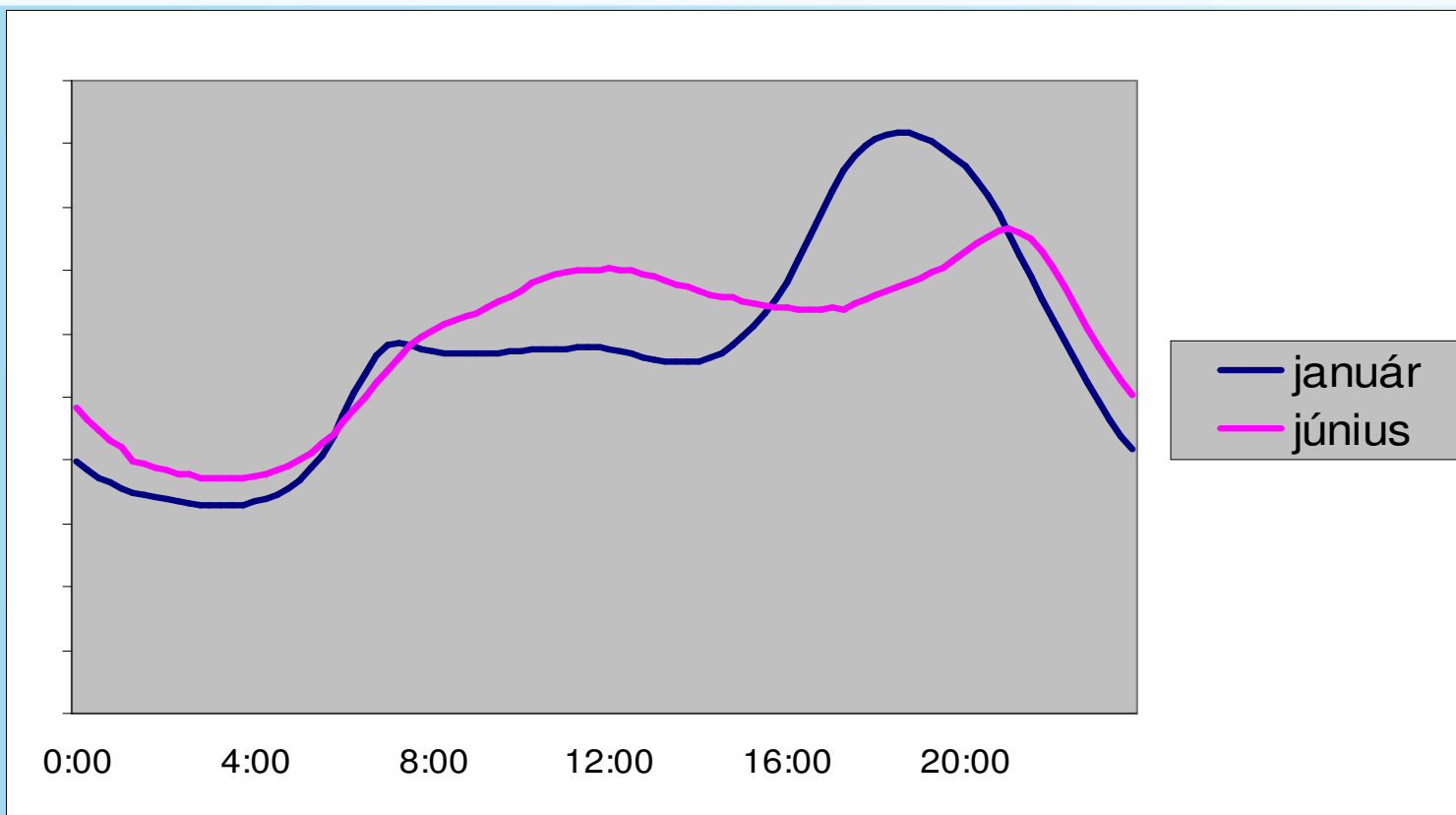
Átlagos háztartás fogyasztása 2400 kWh/év
A villanyszámla összege (energia + rendszerhasználati díj): ~ 110 000 Ft/év

Ez a háztartás napelemmel megtermeli a teljes villamosenergia felhasználását
A villanyszámla összege : 1 800 Ft (elosztói alapidj)

Kérdés:

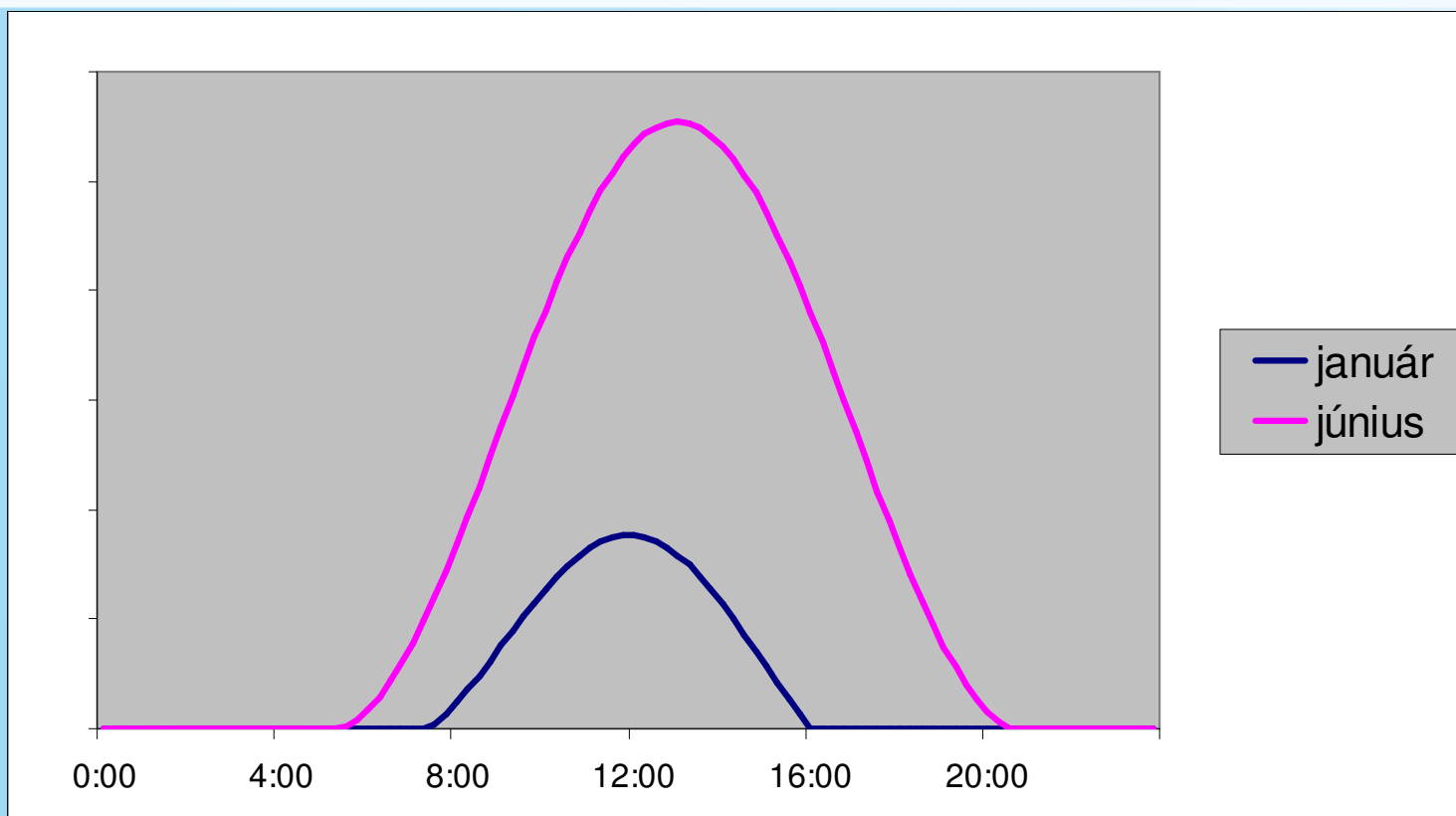
Indokolt-e a teljes díjmentesség
Valóban nem használja a hálózatot?

Egy háztartás átlagos terhelési görbéje

ELMŰ Hálózati Kft.

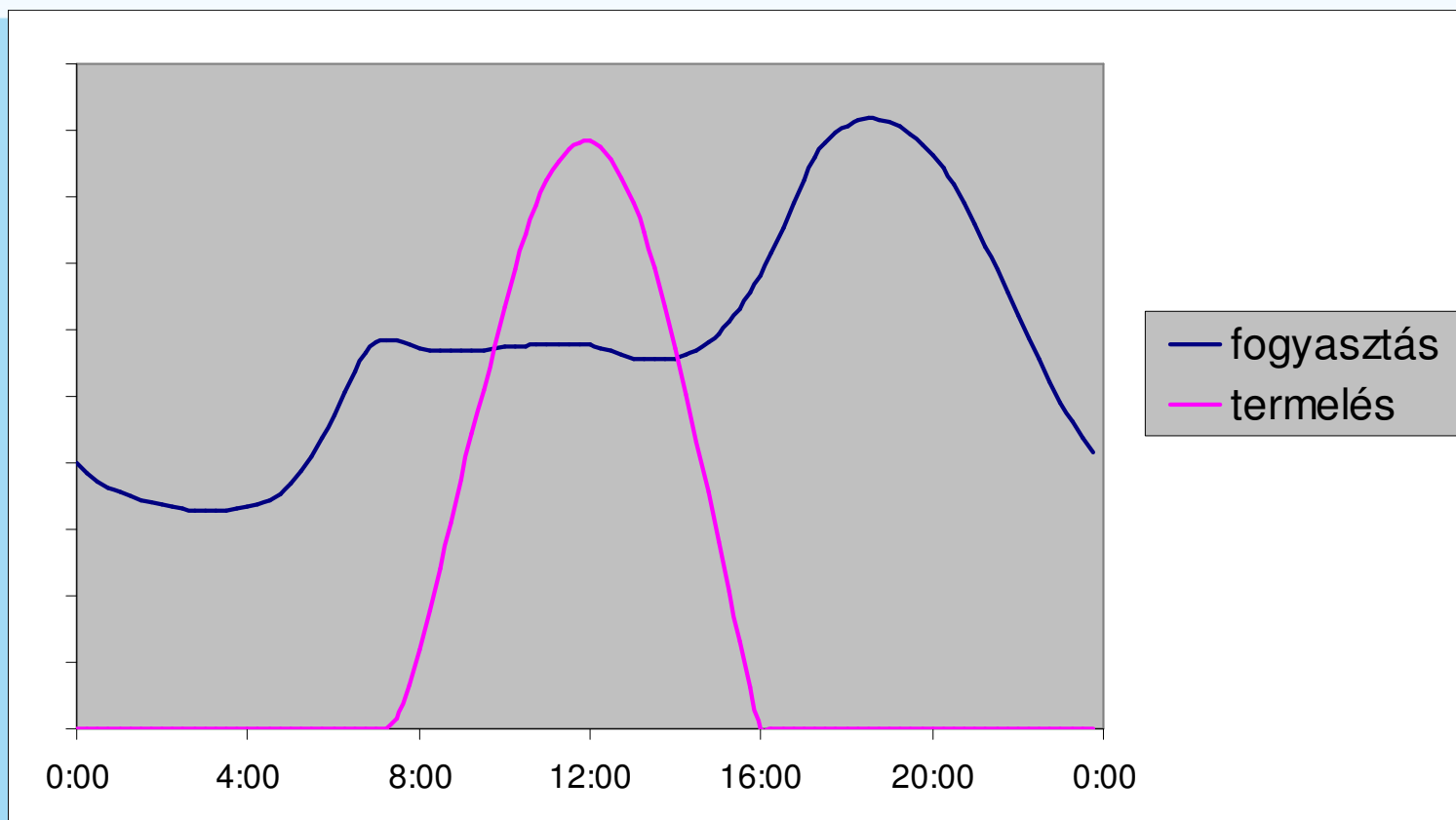
Egy napeleemes HMKE átlagos termelési görbéje

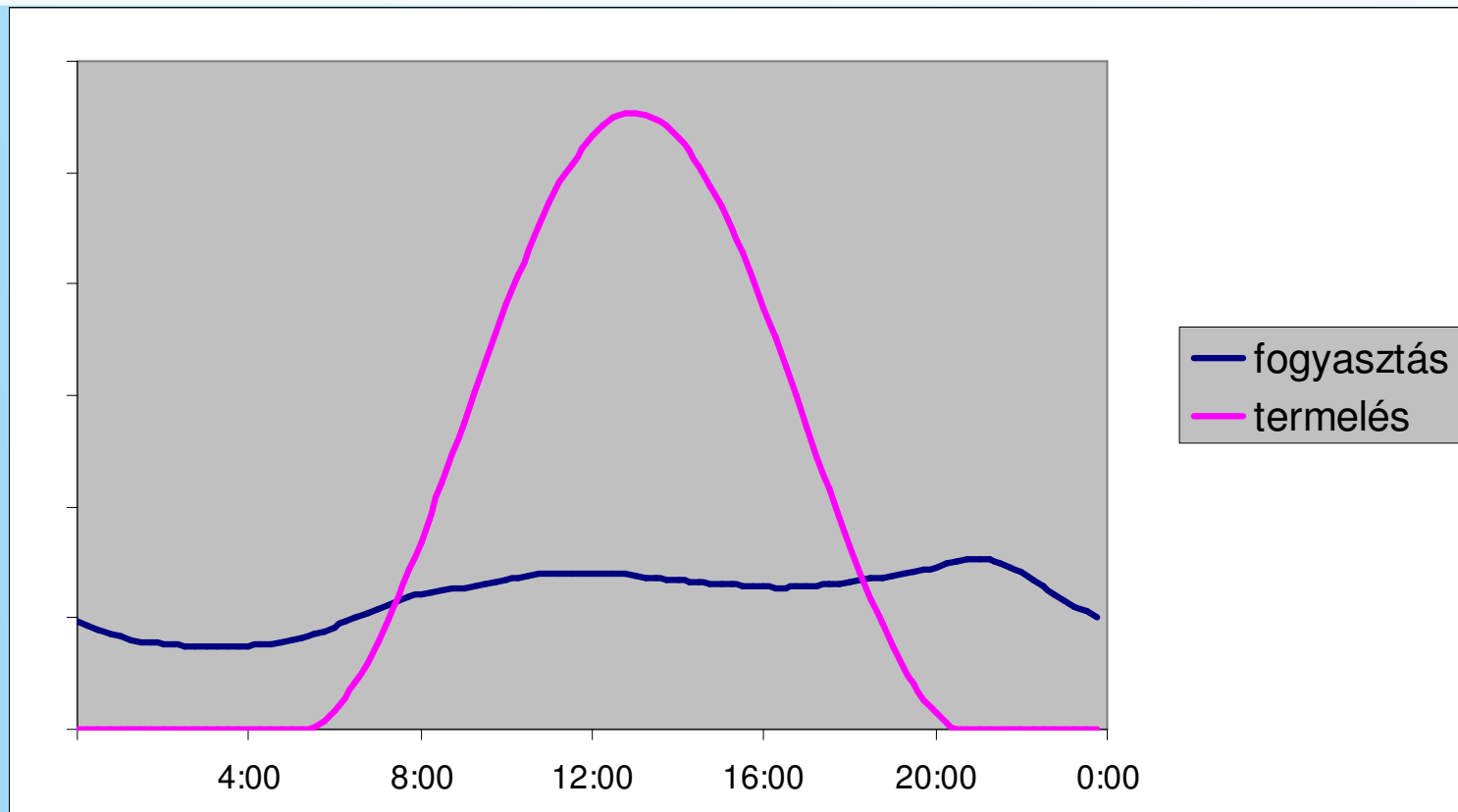
ELMŰ Hálózati Kft.

Fogyasztás és termelés januárban

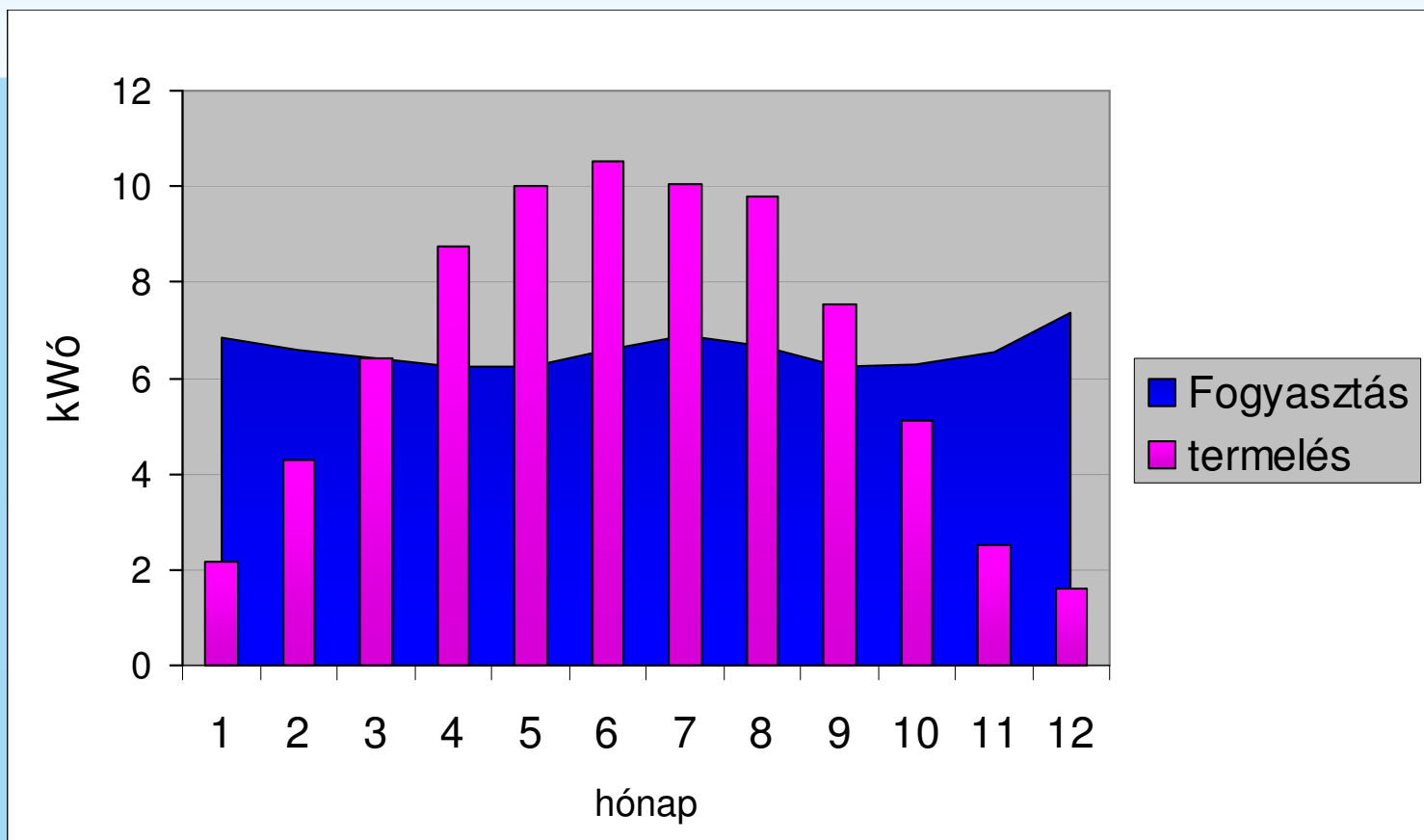

ELMŰ Hálózati Kft.

Fogyasztás és termelés júniusban

Átlagos napi fogyasztás és termelés

Válasz a kérdésre

- Igen, a napelemes HMKE akkor is használja a hálózatot, ha a felhasználó csak a saját fogyasztását termeli meg.

- Olyan díj- és elszámolási rendszert kell kialakítani, amely figyelembe veszi a hálózat ilyen igénybevételét is.

Tömeges HMKE a hálózaton

Feltevések

- A napelemek elsősorban HMKE-ént épülnek legnagyobb részt kisvárosi, falusias környezetben, elsősorban saját felhasználásra
- Napelemekkel a villamos energia felhasználás ~10%-át termelik meg
- Ez a kisfeszültségű felhasználás ~30%-át jelenti

ELMŰ Hálózati Kft.

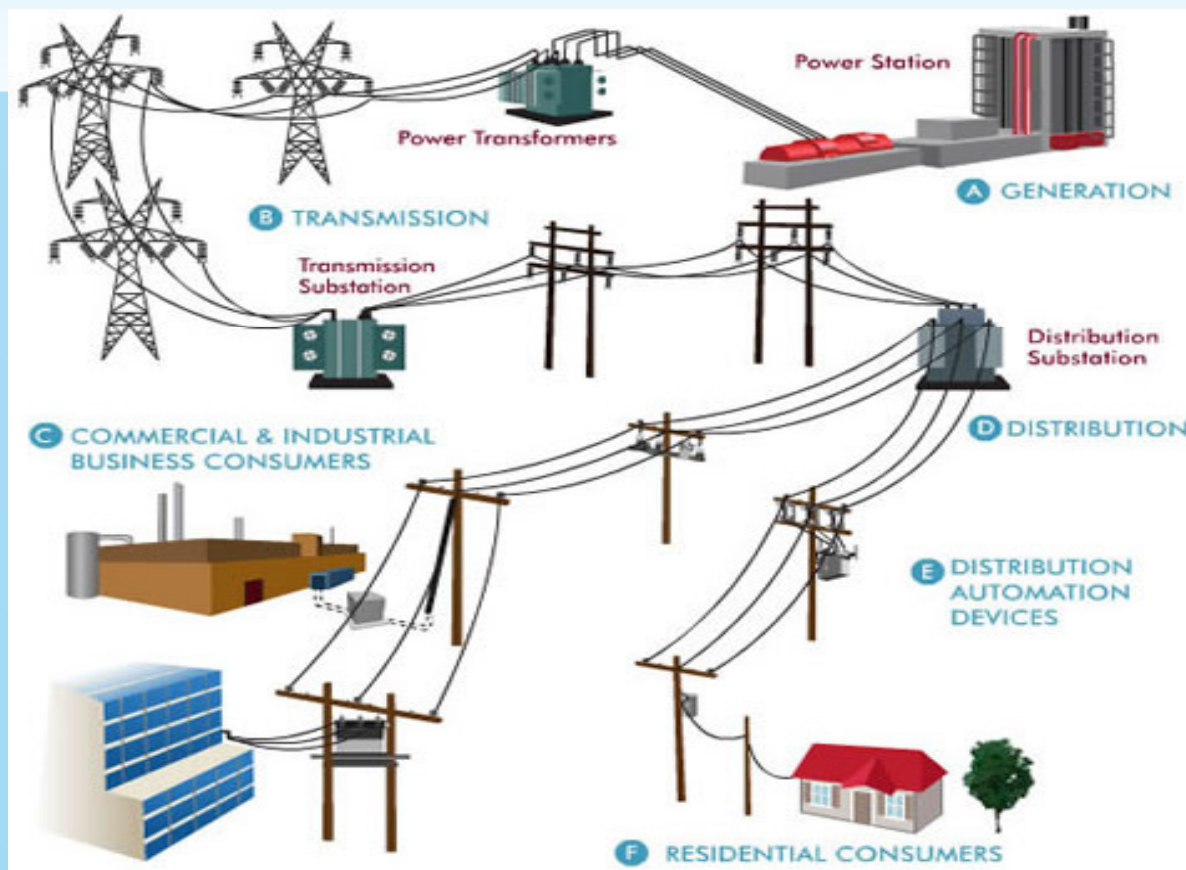
Tarifális hatás

Az előző feltételezéssel és a jelenlegi elszámolási szabályokkal a felhasználók harmada nem fizet rendszerhasználati díjat. **Ekkor a többiek díja kb. 50%-al növekszik.**

Ellenvélemény: kisebb kapacitású hálózat is elegendő, csökkennek a költségek, csökken a veszteség.

ELMŰ Hálózati Kft.

A villamos-energia rendszer

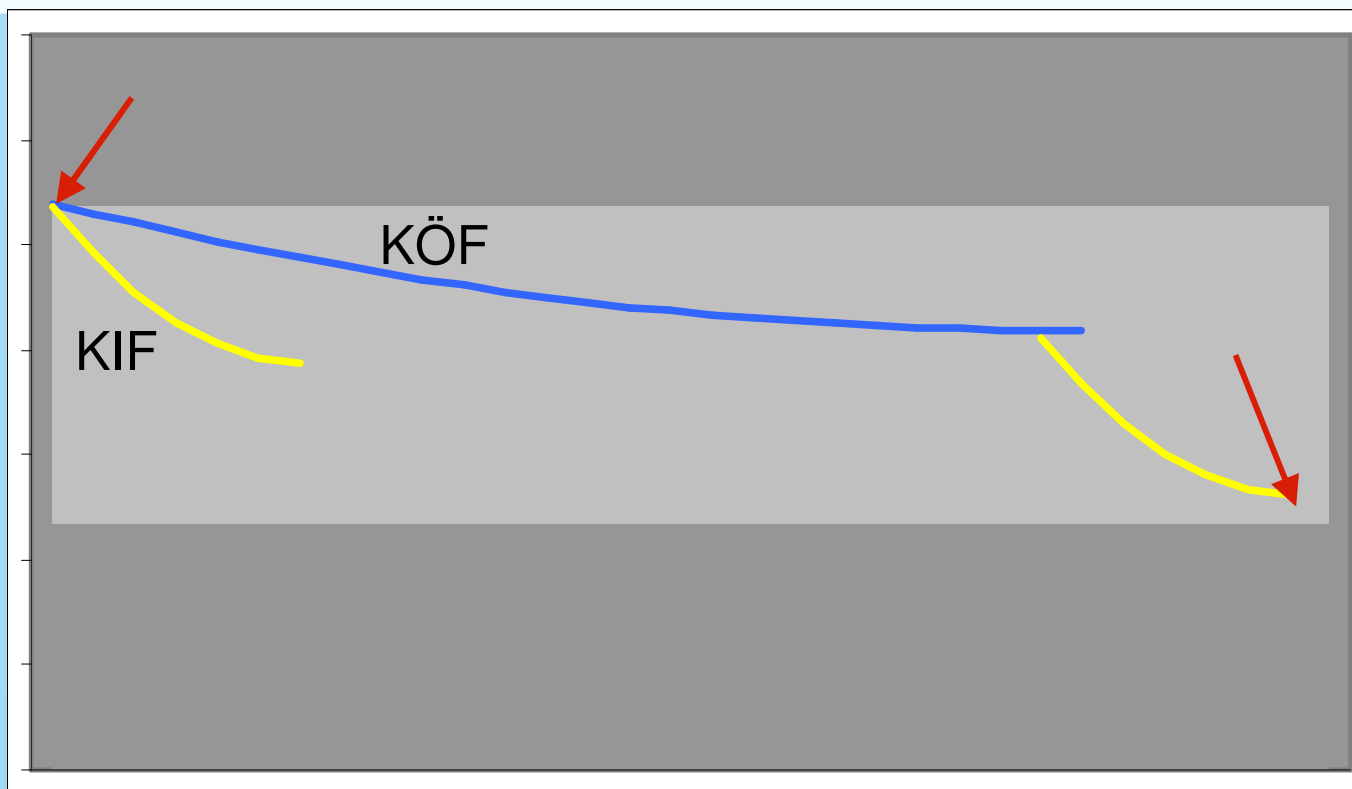
A villamos energia rendszer (mai) jellemzői

- A koncentráltan előállított villamos energia szállítására, elosztására készítették fel.
- A közép- és kisfeszültségű hálózat egyirányú energiaáramlásra van méretezve
- Aktív feszültség szabályozás a középfeszültségű gyűjtősíning történik, utána a méretezés biztosítja a megfelelő feszültséget

ELMŰ Hálózati Kft.

Feszültség- eloszlás

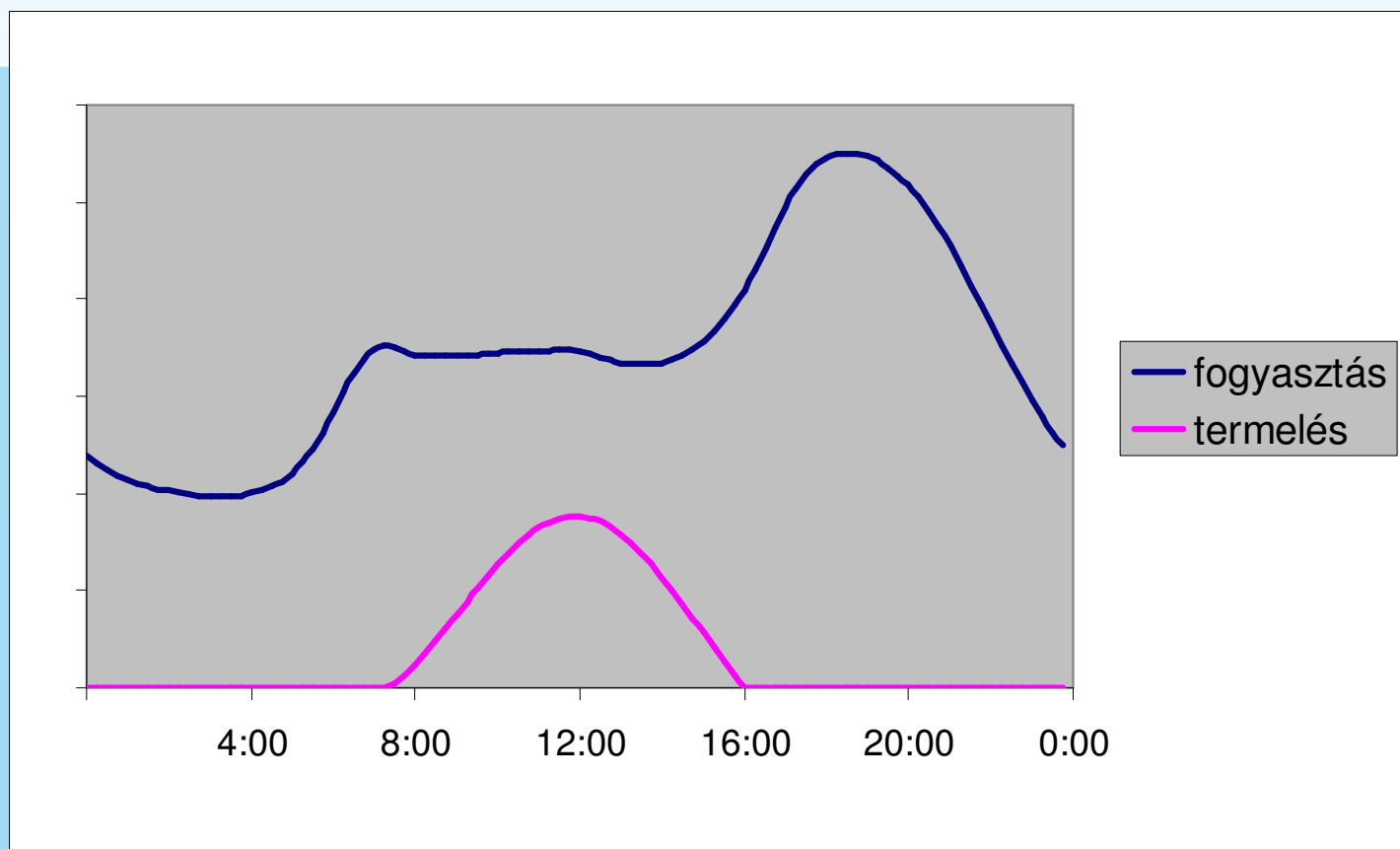
A hálózat költségei

Állandó költségek (fogyasztástól független)

- Fenntartási, karbantartási, üzemeltetési költségek
- Hibaelhárítás, javítás költségei
- Eszközökkel kapcsolatos (ÉCS, Tőkeköltség)
- A hálózati veszteség egy része

Fentiek az összes költség ~ 75% - 80% -át jelentik!

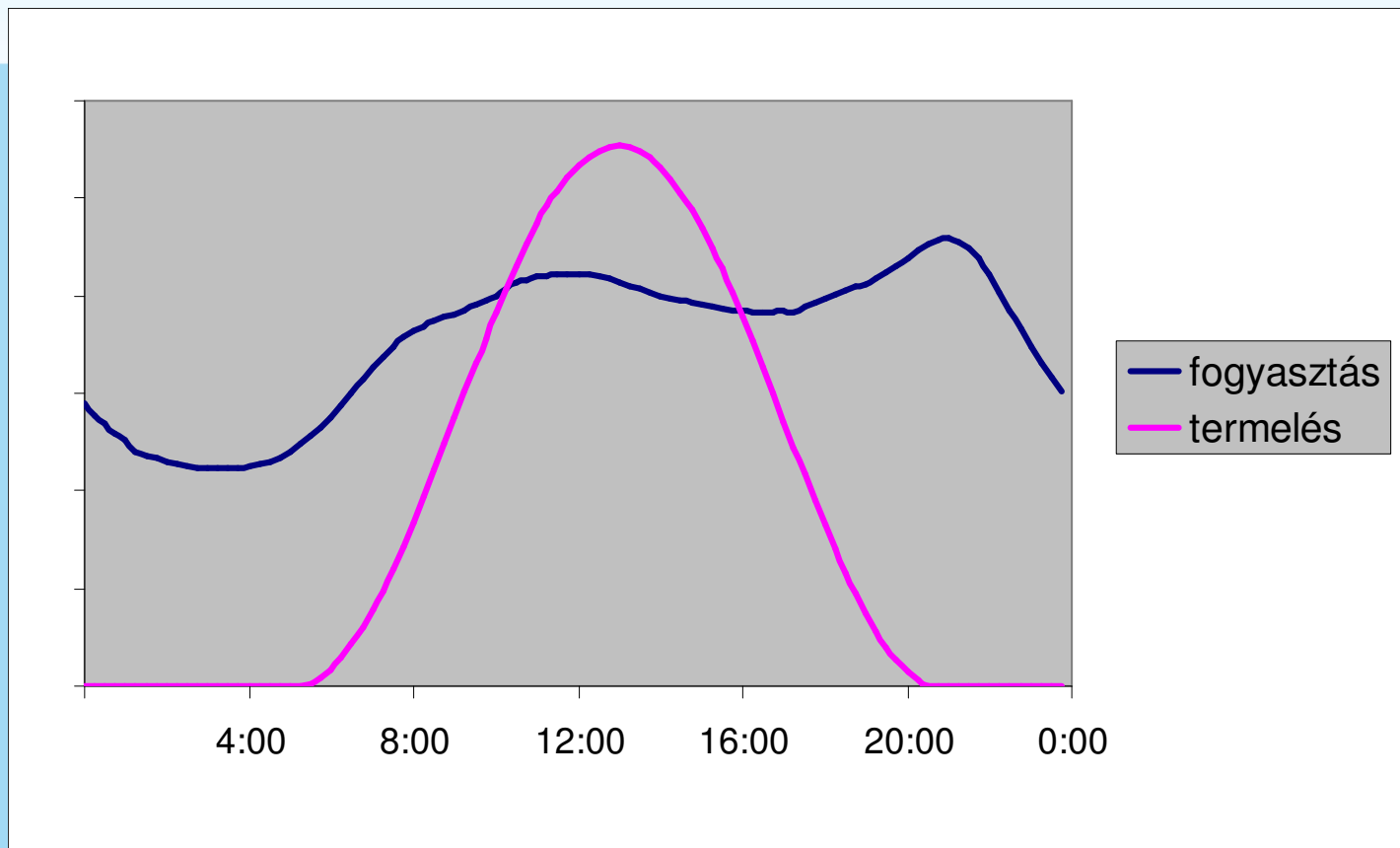
Fogyasztás és termelés januárban

Következtetések (1)

- Téli időszakban a napelemek ilyen arányú elterjedése mellett sem csökken hálózat terhelése
- A jelenlegi hálózati kapacitásokra továbbra is szükség van (nem lesz olcsóbb a hálózat)

Fogyasztás és termelés júniusban

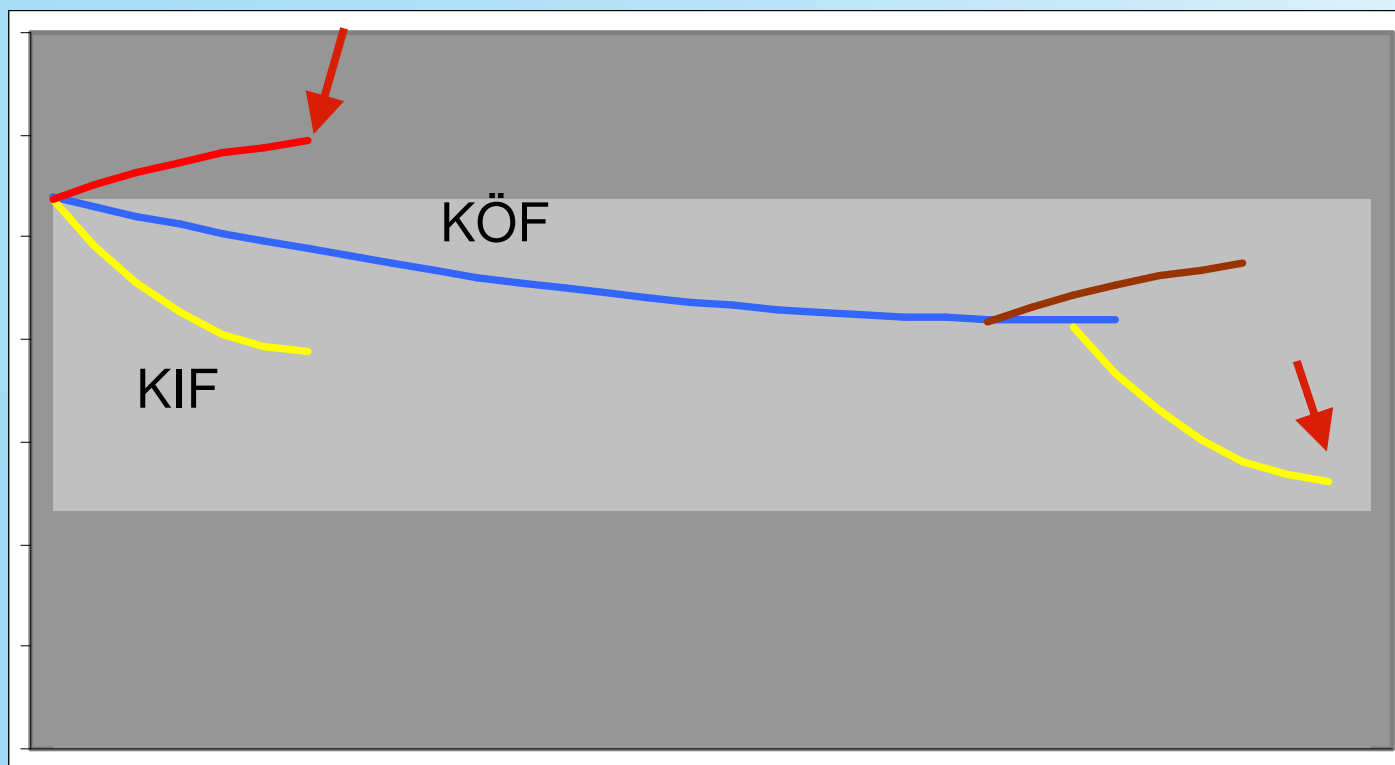

Következtetések (2)

- Vannak időszakok, amikor egy körzetben a termelés meghaladja a teljes fogyasztást, az energiaáramlás iránya megfordul. A hálózaton feszültségesés helyett feszültségemelkedés lép fel.

ELMŰ Hálózati Kft.

Feszültség-eloszlás 2

Összefoglalás

- Az elosztott energiatermelés nagymértékű elterjedése miatt módosítani kell az RHD elszámolás jelenlegi rendszerén. *(pl. fogyasztás alapú elszámolás helyett rendelkezésre állás alapú elszámolás)*
- A HMKE nagymértékű elterjedése a feszültség szabályozás és hálózat tervezés jelenlegi gyakorlatának módosítását igényli

SMART GRID

KÖSZÖNÖM A FIGYELMÜKET!

ELMŰ Hálózati Kft.